

A **Transzplantáció** projekt valójában jóval korábban kezdődött, mint ahogyan a COVID-19 kifejezés, a szigorítások, az új normák vagy a társadalmi távolságtartás megjelent volna gondolatainkban illetve szavainkban. Napjainkban, amikor szereteteinkkel a képernyőkön keresztül beszélgetünk, és újraértékeljük létünket, ezek a kifejezések ismerősen hangzanak. Felidézve a zsúfolt összejöveteleket és a dugig telt vasútállomások képét, a vonatokat, repülőket, – vajon visszatérhetünk-e valaha megszokott élevezésünkhöz?

Örömmel mutatom be Cecilia Mandrile új projektjét, melyet a Művészeti Nyomtatás Kutató Központban dolgozott ki csapatával: Niamh Fahy, Tom McDonagh és Sonny Lightfoot részvételével, akik mind nagyban hozzájárultak saját meglátásaikkal, szakértelmükkel, és tapasztalataikkal a megvalósuláshoz.

Cecília művészként szokása szerint, továbbra is összetett, értékes, és ötletes módon dolgozik: utazásai alatt, kibővített portfóliójával karöltve, a bőröndjében hordozott – családjaként kezelt – babák és figurák társaságában vándorol, megeshet talán, hogy a határokon átcsempészve, vagy akár útlevéllal ellátva őket. Az elvagyódó, szomorkás, szabadságra vágyókat, tanácsokkal látja el, vagy ha valamelyik már túlkoros, illetve túlon túl fiatal lenne az utazáshoz, új otthonokban helyezi el, vagy örökbefogadó szülőkre bízta őket. Minden egyes rituálét aprólékos gondossággal végeznek el alkotó társaival.

Sonny egy, a jobb sorsra, értékesebb testre vágyó elveszett törzsként írja le őket. Javaslatára, a státusz növelésének céljából, a textil alapanyagból üvegbe való átalakulás jön létre : a kemence tüzes méhében. Ugyanakkor egy másik hozadéka ennek az átalakulásnak, hogy ezek az öntött figurák egyre inkább törékennyé váltak, és a megsemmisülés lehetősége nőtt. Tom kitágított nézőpontja egy tudósé és egy orvosszakértőé. A világ egészségének vizsgálata során munkájában összefonódik a gyakorlat a megfigyeléssel, ahogy a szellemi kiegyensúlyozottságunkat vizsgálja az izoláció fizikai igényének kontextusában. Niamh a rekonstrukción keresztül feltárja a transzplantáció fogalmát, ahogyan rögzíti a karakteristikákat és a részleteket – a kontrasztokat vagy a fény és az árnyék változásait – a nitrocellulóz közeg segítségével.

" *Szép új világ, bizonyára jósággal teljes, ha ilyenek az ő lakói!* " ¹, ahogyan Shakespeare karakterei újjászületnek Prospero szigetén a *A vihar* -ban, elszigeteltek és fizikai nélkülözésnek, illetve mentális szenvedésnek vannak kitéve. Huxley *Szép új világ* című regényében a fejlett technológiai szinttel rendelkező társadalomban a polgárok szinte futószalagon születnek, mesterségesen kielégítettek és tápláltak. A COVID-19 utáni világban mi lehet az új státusza a *Transzplantáció* közösségének? Vajon lesznek majd alfák vagy epsilonok, hercegek vagy kalózok?

Mennyire maradnak meg nomádoknak, talán visszarendeződnek és adaptálódnak, vagy eltűnhetnek; felnőnek vajon? Figyelmes szülőkként kívárujuk, hogyan alakul a jövőjük az idő múlásával.

2020. Június 12.

Carinna Parraman

[1]Shakespeare, (1610–1611) *A vihar*, V. felvonás, I. jelenet
Aldous Huxley, (1932) *Szép új világ*

TRANSZPLANTÁCIÓ

Cecilia Mandrile | Niamh Fahy | Sonny Lightfoot | Tom McDonagh

Művészeti Nyomtatási Kutatóközpont, Bristol, Egyesült Királyság

A baba genealógiája

Cecilia Mandrile

John Berger a *The Shape of a Pocket* c. írásában így idézi Degas-t: „Egynek csak egy szíve van”¹, egy olyan szív, amelyet élete főművének szánt. A vizuális művész útja, legtöbbször magányos kísérlet saját szívünk ütemének követésére.

De valójában mi történik, amikor a szívet egy idegen testbe vagy helyre ültetik át - ismeretlen nyelvek és emlékek területeire? Az “én” természetének stabilitását és folytonosságát veszélyeztetik ezek az áthelyezések, amikor is saját lényének tudatát kell újra definiálni, újraalkotni. Valójában a transzplantáció egy szerv vagy élő szövet egy másik testbe történő implantációjának és bevonásának folyamatára utal, ahogyan valaki vagy valami helyet változtat vagy egy másik élethelyzetbe kerül. Ezek a folyamatok nem csak rendkívüli bizonytalanságot hordoznak, de kérdéseket is vetnek fel a gondoskodás és az együttműködés formáiról, mint létfontosságú tevékenységekről.

Véleményem szerint a nyomatok készítése hagyományosan magában foglalja a vizuális információs adatok (lemez, fájl, numerikus kód) kiterjesztését a szubsztrátumokra (papír, vászon, fa, műanyag, üveg, agyag), amelyek a folyamat során – több, új fizikai identitással bíró kép létrehozásakor – saját egyedi testtel ruházódnak fel. Napjainkban, amikor a legtöbb szenzoros interakció láthatatlan határokon keresztül késleltetődik és az érintést végzetesnek tartjuk, a nyomtatási folyamatok továbbra is a kreatív műhelygyakorlatok középpontjában állnak, ami azt bizonyítja, hogy a virtuális kommunikáció mindenütt jelen van a kézzelfogható eredmények iránti vágy mellett.

A “Transplant” projektben kidolgozása során, négy művésszel dolgoztunk együtt az UWE Művészeti Nyomtatás Kutató Központjában és a nyomtatás gyakorlatában rejelő, illetve azon alapuló átültetési lehetőségeket kutattuk. Az együttműködés során vizsgáltuk a lenyomatok és a nyomtatott tárgyak „transz” fogalmát.

¹ John Berger, (2001) *The Shape of a Pocket*, London: Bloomsbury

A közös munka eredményeként létrejött alkotások kiindulópontja egy bánatos- önarckép, baba, amely ideiglenes és változó hordozókon, különböző technológiai folyamatokon és különböző földrajzi területeken áthaladva, már több mint két évtizeden keresztül vándorolt velem.

2000-ben, miközben doktori tanulmányaimat folytattam a CFPR-nél, kidolgoztam még több összehajtogatható babát, nyomtatott testrészekből, kivágva, varrva, elhalványítva, széttörve és rekonstruálva. Az utazások során váltak *“Törékeny töredékek”*-ké. 2010-ben több túlélő darab megmentődött, így később összeszerelve, mint új testekkel rendelkező és újból megkeresztelt *“Quitapenas”*-ok, bánatos babákká váltak, mint a vándorlás és megjavítás új évtizedének megnyitói. Húsz évvel később, egyiküknek, *Apatridas*-nak vagy a *Hontalannak is*, újabb fizikai formára, új transzplantációra volt szüksége.

2020-ban, Walter Guy-nak, CFPR Kutatási Laboratórium menedzserének érzékeny, vágott mátrixaiból kiindulva, kezdtem el kutatni a porcelánt, mint érzékeny anyagot. A nedves vagy száraz, rideg, vagy alakítható anyag, tapintható átmenetet mutat az élő részecskék robbanása és a rendezetlenség között.

A *“Megtámadott Felület”* kutatócsoporton belüli technikai együttműködési vizsgálat, gyümölcsöző párbeszédet nyitott e gyengélkedő baba kiterjesztett életrajzának újabb perspektívái felé. Niamh Fahy, Sonny Lightfoot és Tom McDonagh alkotásaikban, ezekkel a megsokszorozódott lehetőségekkel, – csak a jobbításra és a helyrehozatalra irányuló közös erőfeszítésekkel fenntartható témaköröket-, az együttélést, az életbemaradást, a teljességet és az integrációs folyamatokat elemzik.

A kényszerű elszigeteltség félelmet keltő idején, amikor mindenki, úgymond a bizalmatlanság tárgya lett, erre a projekre szeretnénk úgy gondolni, mint biztos pontra, az élet egy új lehetséges lenyomata felé, ahol a művészet állandó társunk maradhat. Egy társ vándorlásban, társ a születésben, ahol a *“Transzplantáció”* a baba maradványainak folyamatos tükröződését-megmutatkozását jelenti, amely egy érző részlet, ahol a visszatérés lehetetlenségének nyugtalanító gondolata egyben az újra indulás iránti bizalmat is kifejezi: az egyik szívverését a másik a tenyerén hordozza.

2020. május

Karantén fény

Tom McDonagh

Projektünk a karantént nyitó hetekben kezdődött, amikor a Kínából származó beszámolók még csak apró előjelekként voltak érzékelhetők a hírekben. A képek zaja, a virtuális valóság, a fejhallgatók és a CNC gépek is hirtelen álltak meg. A sok változás között a vadon élő állatok váratlan öröme is megjelent, amikor a városok üres utcáit visszahódították.

A mikroszkóp feltárja a bőrt, amely gazdag metropolisszá válik; versengő és együttműködő mikrobák milliárdjának hatalmas játszótere. De a bőrünk alatt testünk csaknem azonos sejtek monokultúrája. A karantén fenntartása és a külvilág kinntartása érdekében elutasítunk minden olyan dolgot, amely nem önmagunk. Testünknek listája van idegen dolgokról, az úgynevezett immunológiai memóriából.

Mindezt Cecilia egy kézitükörhöz hasonlította. A felület nem egy állandóan változó visszaverődés, hanem egy fix, törekeny portré. Képünk sok mozgási és nyugalmi, fény- és memóriacikluson keresztül jött létre. Amikor megkaptam a legújabb generációs, fehér porcelánkeretes arcokat, első lépésként újra megvilágítottam őket. Nyilvánvalóvá vált, hogy azt sugallják, hogy az eredeti fényképpel megegyezően jobb felső irányából világítsam meg őket. Úgy éreztem, hogy lebegni akarnak valahol, talán egy kicsit lebegni a légkörünkön kívül a föld körüli pályán.

Amikor megjelenik egy olyan szer, amely az immunológiai memóriánk számára nem ismert, egyetlen lehetőségünk a testünkön kívüli karantén kibővítése. Mossuk a bőrt, bezárjuk városainkat és elszigeteljük országainkat. A test zsarnoka globálissá válik, és a karanténban küzdünk annak megértése érdekében, hogy mit jelent ez a pillanat. A virtuális felé fordulunk, hogy megkíséreljük a kapcsolatot érintés nélkül, a mozgást utazás nélkül, és elképzeljük, hogyan fog érezni a világ, amikor újra megjelenünk.

Az együttműködésünk, mint minden más, virtuális élménnyé vált. A képernyőn Cecilia, Niamh és Sonny rám néznek (vagy pontosabban a kamera felé), de soha nem néznek egymásra. Az 'empatikus tükör' ösztöne mind felbomlik, mert senki sem biztos abban, ki tükröz kit. Csodálatos és fárasztó világ ez.

Nemrégiben bemutatkozott egy online környezetvédelmi csoport. A nyilatkozatuk olvasása közben az olvasó hangja remegni kezdett. Nem tudtam megmondani, hogy az érzelmektől-e, vagy a rossz adatkapcsolatból származik-e a hiba. Erős hatása volt a „lezárás”-nak, de örültem ennek a szomorúságnak.

Jelenlegi terhünk úgy tűnik az, hogy hogyan lehet megakadályozni, hogy a karantén tudatossággá váljon; hogy fenntartsuk azt az emléket, hogy olyanok vagyunk, mint a változatos mikrobák érintéssel és szennyeződéssel, mozgással és változatossággal teljesekek. Ennél is jobb, ha az emlékezet elmozdulhat az egyik elmétől a másikig; egy vad barangoló memória, amely visszaállítja a megjelent űrt közöttünk, és megerősíti a mozgás és érintés vágyát.

2020. május

Transzplantáció üvegben

Sonny Lightfoot

Amikor felkérték, hogy dolgozzam ezen a projekten, azt hittem, hogy egy emlékmű elkészítésében segédkezem egy elveszett törzs számára. Nem láttam tisztán abban a periódusban, amikor velük kapcsolatba léptem. Lehetek kitelepített emberek, vagy egy elveszett törzs, akiket esetleg Dél-Amerikából áttelepítettek, hogy Cecilia őrzőjével körbejárják a világot. A határok átlépésekor ez a csoport ellenségeskedéssel és diszkriminációval szembesült. Az áthaladás megkönnyítése érdekében gyámja útlevelet készített. Reméltem, hogy a törzs státusát a menekültekről a szentekre emelhetjük.

Az eredetüket megértettem, amint fotós módszerekkel hozták létre őket, és többször is reinkarnálták őket, illetve különféle anyagformákba kerültek, beleértve a pamutot és a vásznat. Számunkra státuszuk növelésének egyik módja az volt, hogy anyagi formájukat megváltoztassák, a régi eredeti szöveteket eredeti testükből, egy kívánatosabb üveggé.

Amit a projekt elindításakor nem vettem észre, az az volt, hogy nem emlékművet vagy emlékműveket állítunk elő, hanem inkább új testeket hozunk létre az által, hogy a régi testeket új, állandóbb üvegtestekbe ültetjük át. A második felismerés az volt, hogy bár az új átültetett üvegtestek tartósabbak és ellenállóbbak, ezek az új testek ugyanolyan törékenyek voltak, csak másképp. Ha leesenének, összetörhetnének; kevésbé mozgékonyak, kevésbé robusztusak, kevésbé képesek utazni a töréstől való félelem miatt. Bár státuszuk nőtt, ugyanolyan sebezhetőek és törékenyek voltak, mint korábban. Ennél is fontosabb, hogy újjászülettek, újra életben voltak és velünk e jelenben.

A törzs üvegtestbe történő átültetése bonyolult művelet volt, több lépéssel és jelentős kockázatokkal. Formákat kellett készíteni az öntőformákból, az egyik anyagból a másikba oltva, negatív benyomásokról pozitív benyomásokra és vissza a negatívokra. Végül az üvegtestek olyan öntőformából születhettek, amely elviselte a születést. Az égetőkemence méhnek és sírnak egyaránt érezhette magát, lezárva az úrlapokat a tűzkeresztségben. A kemence belseje, olyan

hőmérsékletet ér el, amelyben a legtöbb szerves anyag elégne. Az üveg azonban ezen a hőmérsékleten átalakul, lehetővé téve aktívvá válását és életre kelését.

Miután elérte a megfelelő hőmérsékletet, az üveg megfolyik, hogy kitöltse a negatív ürességet, pozitív, új életet teremtve és új testté alakulva. Ezután néhány órán át alacsonyabb hőmérsékleten kell pihennie. Az új test pihenhet és rendeződhet, enyhítheti önmagában a feszültségeket, ami nélkül az üveg megrepedhet és az átültetés sikertelenné válhat.

Csak akkor tudhatjuk meg, amikor kinyitjuk a kemencét, hogy a művelet sikeres volt-e. Ha ki akarjuk nyitni a kemencét, akkor a forma morzsolódó romjait is le kell fejtenünk, hogy felfedjük és felszabadítsuk az új és feléledt, átültetett üvegtestet. Hamutól hamuig, portól porig. Az új törzset Niamh-nak adtuk, és visszahelyeztük a fényre és az árnyékba, és ismét egy olyan folyamaton mentek keresztül, amely a pozitív és a negatív eredete között vált át. És így, a ciklus újra kezdődik. Remélem, ezekből az új képekből átültethetők egy másik fizikai testbe.

A transzplantáció fragmentumai

Niamh Fahy

A transzplantáció fogalmán keresztül, minden közreműködő művész feltűnt előttem az ápolók, életmentők és betegek kölcsönös szerepében. A transzplantációs folyamat kibővítette művészetem fogalmát ebben az együttműködésben. A projekt fejlődésével Sonny-t sebészként kezdtem látni, aki új életet ejtett ezeknek a lényeknek a szívébe. Tomot, mint rehabilitáló, mozgást, fényt és energiát biztosító mentősként láttam, aki kíséri az egyik helyről a másikra történő nehéz átmenetet, miközben segíti Ceciliát, aki képviseli mindhárom létfontosságú részt, mind ápolóként, mind betegként, mind pedig szülőként is jelen van.

A törődés etikája működik közöttünk, e érzény töredék kollektív megértésének szelíd megosztott gondozásában. Kézben tartva ezeket az alkotásokat, érezhető a sebész kezének nyoma a barázdákban és a finom textúrák formájában, melyek olyan árulkodó jelek, amelyek jelzik az új identitás kialakulását.

Ezekkel az öntött formákkal való első találkozásom, a régészeti ásatásokról látott képekre emlékeztetett, a régmúlt értékes maradványaira, amelyek egy hiányos történelem feltárását segítik. Figyelembe véve formáikat és tónusaikat, az agyag vöröseit, néma szürkéit és a fehéret, tűnődöm, hogy az élet feléled, vagy épp elhalványul bennük? Idősek és fiatalok egyaránt léteznek együtt, mint gyermekek és ősök, újjáéledt emlékek. Feltűnik sok elhagyott ember eltemetett narratívája, emlékeztető életrészletek.

Minden egyes folyamat során ezek a lények átültetésen esnek át. A fényképezéssel együtt folyamatosan változnak, mozogva a „folyékony intelligencia” és a szilárd forma között. Előkészítem a kamerát, miközben Cecilia óvatosan kicsomagolja törékeny családját. Együtt megvitatjuk az egyes családi portrékat; a végtag, a törzs és az arc célzottan vannak elhelyezve. Ezekben a pillanatokban jobban megismerem a családot, hallgatom Ceciliát és erősebbé válik a megértésem az egyes alkotások iránt.

A nedves kollódiumos eljárás összetett munka, a ténykedőnek pontos meghatározott eljárást kell követnie, minden lépésnek precíznek kell lennie, mégis ennek ellenére gyakran váratlan kérdések merülnek fel. Exponálom a lemezt és Cecilia izgatottan figyeli az időmérőt. Mielőtt az új élet megjelenését a fotólemezen felfedeznénk, egy hajszál választja csak el a létezést és a nemlétezést, bármi megtörténhet, és néha meg is történik.

A lemez visszatér a sötét tárgylemez tartójába, és gyorsan kilépünk a sötét helyiségbe, majd a lemezt óvatosan mossuk, mielőtt a fixáló oldatba helyezzük. Ha az átültetés sikeres, a kép másodpercek alatt megjelenik. A fogadó azonban néha elutasítja az adományozott szövetet, vagy új formát vesz fel, csak egy rövid ideig – ami elég idő ahhoz, hogy örömet érezzünk az új élet felett, és elegendő arra is, hogy a fájdalom elhalványuljon. Van egyfajta veszteség, amikor szembesülünk a fény árnyék felé fordulással. Bizonyos szempontból ezért vagyunk itt - rögzíteni a láthatatlanok árnyékát, tudomásul venni és tanúvallomást tenni az élet áthelyződéséről.

Miután láttam a kidolgozott képeket, gyakran megdöbben az egyes portrék áthatása. Alakjuk megváltozik, új tárgyak jelennek meg, hangsúlyozzák az arc vagy a kéz részleteit, míg más információk megváltoznak vagy elvesznek ezen átültetési folyamat során. Ezek a lemezek nem csupán öntött kerámia formák képei, hanem inkább új identitások életrekelői. A folyamat elején létező fragmentumok tovább fejlődnek. Ezeknek a lényeknek a lényege nemcsak túléli a folyamatot, hanem átalakul.

A kolloidot a fotografiai munkafolyamatokban használják, mert rugalmas és képes hozzátapadni az üveghez vagy a zománchoz. Úgy tűnik, hogy az anyag rugalmassága és érzékenysége hasonlít a fényképész témájához. Formát öltve intenzíven tartja azt a lemez felületén, ahol a széttöredezett emberek lelke a lemez anyagán keresztül animálódik. A kép tökéletlenségei jellemzik ezt az új formát. Ezek a lények egészben maradnak széttöredezettséjükben is. Létezésük attól függ, hogy képesek-e több formában és több helyen túlélni. A gyökerektől elválasztva vagy összekapcsolva alakul a történet, amely bármilyen nyelven megérthető.